

Prognoza zawiera:
26 ponumerowanych stron

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZAŁOŻEŃ DO PLANU
ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ
ELEKTRYCZNA I PALIWA GAZOWE DLA
GMINY RZGÓW –
OPRACOWANY NA LATA 2011-2026**

Opracowana przez:
PPUH „BaSz”
26-200 Końskie, ul. Polna 72

przy współpracy:
Urzędu Miejskiego w Rzgowie

RZGÓW 2011

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna i cel opracowania prognozy	3
1.2.	Zawartość merytoryczna prognozy	3
2.	Analiza zawartości „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów”	5
2.1.	Zawartość „Projektu założeń...”	5
2.2.	Założenia ocenianego dokumentu	5
2.3.	Powiązania „Projektu założeń...” z innymi dokumentami strategicznymi.....	6
3.	Analiza stanu środowiska naturalnego	7
3.1.	Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony z punktu widzenia realizacji „Projektu założeń...” ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie	7
3.2.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji „Projektu założeń...”	17
4.	Przewidywane oddziaływanie na środowisko	17
4.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	17
4.2.	Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko w tym na obszar Natura 2000	18
4.3.	Uwzględnienie założeń ochrony środowiska w dokumencie	22
4.4.	Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją „Projektu założeń...”	23
4.5.	Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu	24
4.6.	Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją „Projektu założeń...” ...	24
5.	Informacje końcowe	24
5.1.	Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy i analizie realizacji Programu założeń	24
5.2.	Metody analizy realizacji skutków „Projektu założeń...”	25
6.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna i cel opracowania prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów – opracowany na lata 2011-2026” jest art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227). Artykuł ten zobowiązuje organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to ze stosowaniem w prawodawstwie polskim postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z zapisami ustawowymi (Prawo ochrony środowiska, art. 46) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: „strategii rozwoju regionalnego (...) polityki, strategii, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji (...) polityk, strategii, planów lub programów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000”.

Nadrzędnym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów „Projektu założeń...”, jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. Prognoza winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Celem przeprowadzenia niniejszej Prognozy jest:

- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w omawianym dokumencie,
- ocena potencjalnych skutków środowiskowych wdrażania zapisów „Projektu założeń...”,
- przygotowanie wytycznych, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji „Projektu założeń...”.

1.2. Zawartość merytoryczna prognozy

Zawartość niniejszej Prognozy wynika z w/w ustaw dotyczących udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto Gmina Rzgów wystąpiła z wnioskiem o ustalenie zakresu prognozy do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (odpowiedź: numer pisma – WOOŚ-I.411.96.2011.AJ.1 z dnia 20 czerwca 2011 roku). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska określił zakres Prognozy do „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1. zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
2. określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
3. określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych:
 - obszary NATURA 2000,
 - inne istniejące i projektowane obszarowe formy ochrony,
4. określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
5. określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta i rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne.
6. przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
7. przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
8. zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
9. zawierać informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
10. zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
11. zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Analiza zawartości „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów”

2.1. Zawartość „Projektu założeń...”

Celem opracowania jest diagnoza obecnych potrzeb energetycznych i sposób ich zaspokajania na terenie gminy, określenie potrzeb energetycznych oraz źródeł ich pokrycia do 2026 r. z uwzględnieniem planowanego rozwoju gminy.

Zakres „Projektu założeń...” wynika bezpośrednio z ustawy „Prawo energetyczne” (Dz. U. Nr 153 poz. 1504 z 2003r. z późn. zmianami) i obejmuje:

- a) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- b) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- c) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,
- d) zakres współpracy z innymi gminami.

Powyższe zagadnienia omówione zostały odrębnie dla ciepłownictwa (rozdział III Projektu), elektroenergetyki (rozdział IV) i gazownictwa (rozdział V). Każdy z rozdziałów głównych zakończony jest podrozdziałem dotyczącym zamierzeń inwestycyjnych i modernizacyjnych w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną, energię elektryczną oraz paliwa gazowe. Współpraca z innymi gminami przedstawiona została w rozdziale VIII opracowania.

Ponadto rozdział II zawiera ogólną charakterystykę gminy z uwzględnieniem danych demograficznych oraz warunków mieszkaniowych (szczegółowo), strefy gospodarczej i stanu uzbrojenia w infrastrukturę techniczną.

Rozdział VII zawiera projekt możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii oraz możliwości wykorzystania i zastosowania odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Rzgów.

Planowanie energetyczne gminy pozostaje w ścisłym związku z innymi planami i strategiami rozwoju tworzonymi przez gminę, planami przedsiębiorstw energetycznych, gazowych oraz innych uczestników rynku energetycznego, tj.:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, planem rozwoju lokalnego, programem ochrony środowiska;
- planami energetycznych operatorów sieciowych (przesyłowych i dystrybucyjnych) oraz innych przedsiębiorstw energetycznych działających na terenie gminy;
- planami odbiorców ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, wspólnot mieszkaniowych, itp.

2.2. Założenia ocenianego dokumentu

Dla realizacji zamierzeń w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów - opracowany na lata 2011-2026” ustalono cele podstawowe dla gminy w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Cele podstawowe Gminy Rzgów w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą:

- ✓ Rozpowszechnianie informacji o odnawialnych źródłach energii i ich efektywnym wykorzystaniu dla potrzeb ciepłowniczych: podniesienie świadomości rolników z zakresu odnawialnych źródeł energii, które mogłyby stosować w swoich domach i gospodarstwach, promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii jako sposobu na: ochronę środowiska, ograniczenie kosztów utrzymania gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz źródło dodatkowych dochodów, jak również jako sposób na prowadzenie własnej działalności gospodarczej (plantacje roślin energetycznych);
- ✓ Budowa świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania ciepłem, w tym również dążenie do zminimalizowania zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (w postaci pyłów i gazów);
- ✓ Upowszechnianie termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz możliwości skorzystania z ułatwień finansowych wynikających z ustawy o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontów;
- ✓ Analiza możliwości i opłacalności wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla potrzeb pozyskania energii cieplnej, dążenie do pozyskania środków współfinansujących inwestycje energetyczne z funduszy zewnętrznych, w tym Unii Europejskiej.

Podstawowe cele Gminy Rzgów w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- ✓ zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej o właściwych parametrach do wszystkich miejscowości w gminie - koordynacja działań Samorządu lokalnego z Zakładem Energetycznym, zaangażowanie w planowanie energetyczne;
- ✓ doprowadzenie sieci energetycznej do terenów przewidzianych pod inwestycje (budownictwo mieszkaniowe, działalność gospodarczą, rekreację itp.) według „Studium uwarunkowań.....” i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ konserwacja i rozbudowa linii oświetlenia drogowego, w kontekście poprawy jakości oświetlenia i zminimalizowania energochłonności lamp oświetleniowych.

Celem podstawowym Gminy Rzgów w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny jest prowadzenie monitoringu zapotrzebowania na inwestycje gazociągowe oraz podjęcie starań w kierunku dalszej rozbudowy sieci gazowej.

2.3. Powiązania „Projektu założeń...” z innymi dokumentami strategicznymi

Powiązania „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” z dokumentami strategicznymi kraju i województwa wykazano w rozdziale „Polityka energetyczna państwa/regionu – założenia programowe”. „Projekt założeń...” jest powiązany z celami szczegółowymi i działaniami zawartymi w:

„Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego”:

- V. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zachowanie zasobów wód podziemnych:
 - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych i lokalnych kotłowni (zmiana nośników energii i termorenowacja budynków),
 - dofinansowanie budowy lokalnych ciepłowni na biomasę i innych systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii,
 - gazyfikacja gmin,
- VI. Poprawa jakości powietrza:
 - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych i lokalnych kotłowni (zmiana nośników energii i termorenowacja budynków),

- dofinansowanie budowy lokalnych ciepłowni na biomasę i innych systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- gazyfikacja gmin,
- lokalizacja na terenie gmin plantacji roślin energetycznych (wierzby, malwy pensylwańskiej)
- lokalizacja energetyki wodnej na rzekach Mroga i Rawka,
- rozpatrzenie możliwości wykorzystania wód geotermalnych do zaspokojenia potrzeb energetycznych (ciepłowniczych),

VII. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i promocja walorów przyrodniczych:

- udział w upowszechnianiu informacji o możliwościach wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- udział w upowszechnianiu informacji na temat zasad i możliwości termorenowacji budynków.

„Programie Ochrony Środowiska na lata 2004-2012 dla Gminy Rzgów”:

1-2. (...)

3. Poprawa klimatu akustycznego i utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych:

- określenie poziomów wynikających z przebiegu linii wysokiego napięcia i innych źródeł promieniowania niejonizującego
- poprawa zasilania energetycznego gminy z uwzględnieniem wyeliminowania czynników stanowiących zagrożenia (rozwój sieci elektroenergetycznej)

4-6. (...)

7. Poprawa jakości powietrza:

- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z indywidualnych palenisk domowych i lokalnych kotłowni (doprowadzenie sieci gazowej sukcesywnie do poszczególnych miejscowości).

3. Analiza stanu środowiska naturalnego

Pełna analiza stanu środowiska przyrodniczego Gminy Rzgów dokonana została w obowiązujących dokumentach dotyczących rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego gminy, tj. w: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzgów”, a także w „Programie Ochrony Środowiska...” oraz „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Rzgów 2007-2015”.

3.1. Istniejący stan środowiska oraz problemy jego ochrony z punktu widzenia realizacji „Projektu założeń...” ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie

Różnorodność biologiczna, tereny chronione

Zgodnie z klasyfikacją geobotaniczną wg Szafera obszar Gminy Rzgów obejmuje Państwo Holarctykę (z roślinnością środkowoeuropejską, europejską i cyrkumborealną) z okręgiem Łódzko-Piotrkowskim. Najbardziej naturalną formacją roślinną są tutaj lasy, które zajmują około 5,5% powierzchni gminy. Główne gatunki lasotwórcze województwa łódzkiego stanowi sosna zwyczajna (80% drzewostanu), sztucznie wprowadzona na te tereny oraz modrzew, brzoza, świerk, jodła i buk. Występują one w zbiorowiskach m.in. typu bór świeży (ok. 70% powierzchni) i ols (2%), który pełni funkcje wodochronne (w dolinie Neru).

Lasy dzięki naturalnym możliwościom retencyjnym pozytywnie oddziałują na spływy powierzchniowe wód, przeciwdziałają erozji gleb, łagodzą niskie i wysokie temperatury. Dzięki temu w znacznym stopniu stabilizują klimat i kształtują krajobraz, tworząc tym samym warunki do wypoczynku, rekreacji i poprawy zdrowia. Jednak mała powierzchnia zieleni leśnej nie jest w stanie spełniać takiej roli.

Stosunkowo duże obszary zajęte są przez użytki zielone, czyli łąki i pastwiska, występujące w znacznej części dolin rzecznych. Zwarte obszary łąk mają duże walory przyrodnicze i krajobrazowe. Struktura przyrodniczych jednostek przestrzennych łąkowych Gminy Rzgów wskazuje na dwa różne typy układów:

- dolinny charakteryzujący się wydłużonym kształtem dużych jednostek, częstą dominacją powierzchniową na licznych odcinkach dolin, mniejszą intensywnością zagospodarowania przestrzennego (Dolina Ner i dopływów),
- pozadolinny charakteryzujący się nieregularnymi i skróconymi kształtami małych jednostek, brakiem dominacji przestrzennej, którą łąki utraciły na rzecz gruntów ornych oraz zwiększoną intensywnością zagospodarowania przestrzennego i silną izolacją poszczególnych kompleksów.

W pierwszym układzie dominują łąki podmokłe, w drugim świeże lub suche. Najbardziej wartościowymi w poziomej strukturze przestrzennej krajobrazu są jednostki wielkoprzestrzenne o położeniu dolinnym lub też nieliczne jednostki łąkowe położone poza dolinami rzek na zboczach wzniesień i teras rzecznych. Powinny one podlegać wzmocnionej ochronie polegającej na unikaniu fragmentaryzacji, zakłócania stosunków wodnych i nadmiernego nawożenia. Istotnym elementem otwartego krajobrazu są śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, występujące w dolinach cieków oraz niektórych rowów melioracyjnych. Ich rola to podnoszenie walorów krajobrazowych, estetycznych oraz przywracanie pożądanych zjawisk środowiskowych. Szczególnie wartościowe układy ekologiczne rozwijają się w strefie kontaktu pomiędzy terenami leśnymi i łąkami oraz w dolinie rzeki Ner pomiędzy Rzgowem i Grodziskiem.

Na terenie Gminy Rzgów istnieją w chwili obecnej pomniki przyrody - drzewa oraz zatwierdzone planem zagospodarowania przestrzennego obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo krajobrazowe. Są to:

- „Tuszyńsko-Dłutowski” Obszar Chronionego Krajobrazu”
- Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Dolina Neru”

Ponadto ochronie podlegają także doliny rzeczne (zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego) pełniące rolę korytarzy ekologicznych, lasy, zieleń parkowa, istniejące wody otwarte (zbiorniki, oczka wodne).

Korytarze Ekologiczne

Na terenie gminy Rzgów zidentyfikowano następujące korytarze ekologiczne o randze regionalnej i lokalnej: korytarz Doliny Neru i korytarz łączący Dolinę Neru z Lasami Tuszyńskimi.

Dolina Neru

Jest najważniejszym korytarzem ekologicznym gminy o randze regionalnej, ponadlokalnej. Cechą stanowiącą o jego potencjalnej drożności jest znaczna szerokość (z wyjątkiem przewężenia w centrum Rzgowa), natomiast ograniczeniem w spełnianiu funkcji ekologicznej jest przekształcenie struktury przez grunty orne, miejscowo silne zbliżenie zabudowy jednostek osiedleńczych do rzeki. Głównym elementem polityki ochronnej jest zachowanie

naturalnego biegu rzeki i niedopuszczenie do degradacji jej funkcji przyrodniczych, które powinny zostać w naturalnym stanie.

Korytarz łączący Dolinę Neru z Lasami Tuszyńskimi

Jest to najważniejszy element systemu zieleni w gminie. Przez korytarz przebiega wododział główny Polski. Jest to wododział pomiędzy Wisłą i Odrą. poprzez rzekę Ner i Wolbórkę łączą się ze sobą dwa największe systemy rzeczne w naszym kraju. Ponadto jest to element układu kompozycyjnego Rzgowa, pełniący ważne funkcje przyrodnicze i sanitarne (przewietrzanie miasta). Korytarz ten, ma na celu umożliwić migrację zwierzętom i roślinom, cyrkulację powietrza atmosferycznego, ochronę wód powierzchniowych i podziemnych. Dalszy rozwój miasta i gminy musi uwzględniać zachowanie korytarzy ekologicznych, które umożliwią utrzymanie równowagi ekologicznej.

Pomniki przyrody

Szczególnym celem ochrony pomników przyrody jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych poprzez ich ochronę w granicach lokalizacji.

Ochrona drzew w granicach lokalizacji obejmuje zasięg korony i systemu korzeniowego nie mniejszy niż w promieniu 15 metrów od zewnętrznej krawędzi pnia drzewa.

W stosunku do pomników, w ramach czynnej ochrony, ustala się możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych – zabezpieczających zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew.

Na terenie miasta i gminy Rzgów występuje 18 pomników przyrody, zlokalizowanych głównie na terenie dawnego założenia parkowego w Gospodarzu oraz w centrum miasta Rzgowa (Pomniki przyrody ustanowione zostały Zarządzeniem nr 8/90 Prezydenta m. Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. oraz Rozporządzeniem nr 10/93 Wojewody Łódzkiego z dnia 12 listopada 1993 r.).

Lp.	Nr w rejestrze	Lokalizacja obiektu	Opis chronionego obiektu	Obwód na wys. 1,3m (w cm)	Data utworzenia/podstawa prawna
1.	137	Stara Gadka, cmentarz wojenny	dąb szypułkowy	320	16.12.1991/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 12/91 (Dz. U. W.Ł. Nr 11 poz. 235 z 1991r.)
2.	191	Gospodarz, park wiejski	dąb szypułkowy	550	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
3.	191	Gospodarz, park wiejski	dąb szypułkowy	350	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
4.	191	Gospodarz, park wiejski	dąb szypułkowy	415	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
5.	191	Gospodarz, park wiejski	dąb szypułkowy	380	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
6.	191	Gospodarz, park wiejski	dąb szypułkowy	405	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
7.	191	Gospodarz, park wiejski	wiąz szypułkowy	335	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
8.	191	Gospodarz, park wiejski	wiąz szypułkowy	375	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)

					W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
9.	191	Gospodarz, park wiejski	wiąz szypułkowy	345	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
10.	191	Gospodarz, park wiejski	wiąz szypułkowy	340	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
11.	191	Gospodarz, park wiejski	wiąz szypułkowy	315	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
12.	191	Gospodarz, park wiejski	klon srebrzysty	305	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
13.	191	Gospodarz, park wiejski	klon srebrzysty	325	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
14.	191	Gospodarz, park wiejski	klon srebrzysty	425	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
15.	191	Gospodarz, park wiejski	klon srebrzysty	310	12.11.1993/Zarząd. Woj. Łódzkiego Nr 10/93 (Dz. U. W.Ł. Nr 12 poz. 117 z 1993r.)
16.	brak danych	Rzgów, cmentarz	dąb szypułkowy	-	brak danych
17.	brak danych	Rzgów, przy kościele	lipa drobnolistna	-	brak danych
18.	brak danych	Rzgów, przy kościele	buk	-	brak danych

Wokół pomników przyrody ustala się otulinę ochronną o promieniu 15m. W stosunku do pomników przyrody zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości
- zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych

Obszary NATURA 2000

Na terenie gminy Rzgów nie ma obszarów należących do sieci NATURA 2000. Najbliżej położony obszar sieci NATURA 2000 znajduje się w odległości około 15 km (na terenie Gminy Andrespol i Koluszki) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk PLH100016 „Buczyna Gałkowska” oraz w odległości około 18 km (na terenie gmin: Sędziejowice, Łask, Dłutów, Żelów i Dobroń) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk PLH100021 „Grabia”.

Buczyna Gałkowska umiejscowiona jest na obszarze Wzniesień Łódzkich, w dorzeczu rzeki Miazgi. Stanowi fragment uroczyska Gałków, o znacznie zróżnicowanej przestrzennie szacie roślinnej. Występują tu grądy i lasy jodłowo-bukowe, bory mieszane i bory świeże. Buczyna Gałkowska obejmuje rezerwat przyrody Gałków, o powierzchni 58,6 ha. Na terenie obszaru występują ponadto liczne okazy wiekowych drzew o pomnikowym charakterze, m.in. buki w wieku do 200 lat.

Grabia to nizinna rzeka przepływająca przez obszar Niziny Południowowielkopolskiej i Wzniesień Południowomazowieckich, prawostronny dopływ rzeki Widawki (dorzecze Odry). Ostoja obejmuje dolinę rzeki w jej środkowym biegu, w którym rzeka ta utrzymuje naturalny charakter silnie meandrując. Liczne starorzecza, małe zbiorniki wodne oraz lasy łąkowe w dolinie to walory, które ustawiają rzekę jako jeden z cenniejszych elementów przyrodniczych centralnej Polski oraz siedliska ważne z europejskiego punktu widzenia (w sumie cztery typy). Na uwagę zasługują także naturalne zbiorowiska olsów i łągów, a także roślinność bagienna mokradeł i terenów podmokłych znajdujących się w pobliżu rzeki. Jednak dominującym elementem krajobrazu są łąki, zarośla i tereny rolnicze, które razem zajmują ponad 80% powierzchni obszaru. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie aż 800 gatunków zwierząt, w tym 80 odkrytych po raz pierwszy w Polsce, 2 gatunki okazały się nowymi dla nauki. Z tego też względu świat zwierzęcy tej rzeki i jej dopływów można określić jako niezwykle różnorodny. W jej wodach żyje blisko 30 gatunków ryb m.in. szczupaki, węgorze, brzany, certy. Na okalających rzekę łąkach i polach w okresie od wiosny do jesieni występują liczne ptaki zarówno łąkowe jak i przelotne. Świat roślinny rzeki Grabi jest równie ciekawy jednak nie tak dokładnie zbadany jak zwierzęcy. Na uwagę zasługują takie rośliny jak; okrężnica bagienna, włosienicznik błotny, łączeń baldaszkowy, marek szerokolistny. Obszar doliny rzeki Grabi objęty jest ochroną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Tuszyńsko-Dłutowski” chroniący tereny o dużych wartościach przyrodniczych, z których na największą uwagę zasługuje dolina rzeki Gabi. Teren ten znajduje się w zachodniej części gminy we wsiach Czyżeminek, Prawda, Gospodarz, Guzew, Babichy. Teren ten łączy się z Lasami Tuszyńskimi. Jest ważnym elementem łączącym dolinę rzeki Ner z terenami leśnymi. W tym obszarze ustala się zakaz przekształceń naturalnych uformowań topograficznych.

Ukształtowanie powierzchni

Według klasyfikacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego obszar Gminy Rzgów położony jest na terenie Wysoczyzny Bełchatowskiej w pasie Nizin Środkowopolskich – podprowincji Nizy Środkowoeuropejskiego. Wysoczyzna Bełchatowska zajmuje położenie wododziałowe między dorzeczami Warty i Pilicy (Odry i Wisły). Obniżenie doliny Neru oddziela je od Wzniesień Łódzkich. Wykształcenie się wysoczyzny związane jest z maksymalnym zasięgiem zlodowacenia warciańskiego, o czym świadczą wzgórza żwirowe, przekraczające lokalnie wysokość 200 m n.p.m. (Romanów - 231 m n.p.m.).

Obszar gminy położony jest w zasięgu synklinorium szczecińsko – łódzko – miechowskiego, a dokładniej niecki mogileńsko - łódzkiej, wypełnionej osadami kredowymi wykształconymi jako wapień z krzemieniami i marglami. Osady trzeciorzędowe nie stanowią ciągłej pokrywy zalegają pod cienką warstwą utworów czwartorzędowych (na terenie gminy nie występują wychodnie tych utworów). Utwory trzeciorzędowe w okolicach Rzgowa występują w postaci neogeńskich iłów i węgla brunatnych. Obszary wysoczyznowe zbudowane są głównie z piasków i żwirów wodnolodowcowych i lokalnie – glin zwałowych. W obrębie dolin rzecznych wykształciły się na warstwach mułków pokłady torfów.

Wody powierzchniowe i podziemne

Przez obszar gminy przebiega dział wodny I rzędu między dorzeczami Wisły i Odry. Sieć rzeczna gminy stanowią głównie Ner, Struga z dopływami bez nazw oraz Dobrzyńska z kilkoma równoległymi ciekami łączącymi się z Dobrzyńką poza granicą gminy. Na wschód od Romanowa jeden słaby ciek prowadzi wody w kierunku Wolbórki - do dorzecza rzeki Pilicy. Większość cieków jest uregulowana pełniąc rolę rowów melioracyjnych.

Nieuregulowany jest tylko odcinek Neru między stawami rybnymi w miejscowości Gospodarz a granicą Łodzi. Poza rzekami na terenie gminy występują sztuczne zbiorniki wodne: zespół stawów rybnych w miejscowości Gospodarz, stawy w miejscowości Prawda na granicy gminy. W płaskich, rozległych dolinach rzecznych użytkowanych jako łąki i pastwiska przy wysokim poziomie wód gruntowych występują w dużych ilościach małe, bezodpływowe oczka wodne, liczne też są tereny podmokłe. Planowane dwa duże zbiorniki wodne na terenie gminy: jeden na Nerze a drugi na Strudze, dają możliwość stworzenia terenów rekreacyjnych.

Cały teren gminy znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 401 „Niecka Łódzka”, będący zbiornikiem w utworach kredy dolnej w ośrodku szczelinowym i szczelinowo - porowym. W/w strefa wodonośna uznawana jest za obszar najwyższej ochrony wód kredowych (ONO). Obszary wysokiej ochrony (OWO) zajmują częściowy teren gminy – (niemal na granicy zasięgu) – okolice miejscowości Bronisin Dworski i Starowa Góra. Na terenie Gminy Rzgów nie istnieją żadne ujęcia z w/w zbiornika.

Powietrze

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w Gminie Rzgów jest tzw. niska emisja będąca bezpośrednim skutkiem stosowania w gospodarstwach domowych systemów grzewczych opartych o piece opalane węglem. Dotyczy to zwłaszcza większych miejscowości o zwartej zabudowie, która uniemożliwia właściwe przewietrzanie terenów narażonych na emisję i sprzyja osiadaniu zanieczyszczeń na obszarach zamieszkałych oraz miasta Rzgowa. Niska emisja na terenach wiejskich stanowi mniejsze zagrożenie, gdyż zabudowa nie jest tam tak zwarta jak w miastach, przez co istnieją lepsze warunki przewietrzania a co za tym idzie relatywnie niższe stężenia emitowanych zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

Charakterystyczną cechą niskiej emisji jest jej sezonowa zmienność. W okresach grzewczych notuje się wzrost emisji energetycznej w porównaniu do okresów ciepłych. Istotnym problemem w przypadku niskiej emisji jest brak inwentaryzacji źródeł i wielkości emisji oraz danych o rodzaju i ilości stosowanych paliw (zachodzi obawa spalania odpadów pochodzenia komunalnego lub odpadów przemysłowych z małych zakładów).

Drugim źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza są zanieczyszczenia komunikacyjne obejmujące takie substancje jak: tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i alifatyczne, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy. Emisja ta wraz z postępującym zwiększaniem się ilości pojazdów na szlakach komunikacyjnych, wykazuje tendencję wzrostową. Szczególnie wysokie zanieczyszczenie powietrza substancjami pochodzącymi ze spalania paliw w silnikach pojazdów występuje na skrzyżowaniach głównych ulic miast, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie lub przy usytuowaniu ruchliwej drogi na terenie o niekorzystnej lokalizacji. Okresowe zwiększenie wartości emisji występuje także przy wielu stosunkowo wąskich trasach wylotowych z miast. Stopień zanieczyszczenia atmosfery na danym obszarze kształtowany jest nie tylko przez źródła emisji tam zlokalizowane; duże znaczenie ma także emisja napływowa. Ważną rolę w przenoszeniu emisji odgrywają czynniki meteorologiczne i topograficzne. O ile te ostatnie dla określonego obszaru są ustabilizowane, to czynniki meteorologiczne wpływające na rozprzestrzenianie zanieczyszczeń są zmienne i trudne do przewidzenia. Położenie Gminy Rzgów na południe od Łodzi w zasadzie nie powoduje, przy przeważających wiatrach z kierunków zachodnich i południowych, napływu zanieczyszczeń z tego obszaru. Ponadto teren gminy charakteryzujący się małym urozmaiceniem hipsometrycznym i stosunkowo niewielkim zalesieniem co powoduje dobre przewietrzanie i brak „zalegania” zanieczyszczeń, które występowałyby w przypadku wyraźnych zagłębień typu niecki, doliny czy kotliny.

Hałas

Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na obszarze Gminy Rzgów jest komunikacja drogowa. Duże natężenie ruchu pojazdów występuje przede wszystkim na drogach krajowych i wojewódzkich. Na terenie gminy nie jest prowadzony monitoring hałasu, jednak szacuje się, że natężenie ruchu pojazdów nie jest na tyle duże, aby hałas komunikacyjny stwarzał szczególne utrudnienia mieszkańcom.

Hałas drogowy jest zjawiskiem o tendencjach wzrostowych, uzależnionym od takich czynników jak: wskaźnik presji motoryzacji, gęstość sieci dróg i odległość terenów stale zamieszkiwanych od dróg o dużym natężeniu. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie gminy utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Należy jednak podkreślić, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów.

W gminie brak jest źródeł hałasu o charakterze przemysłowym.

Pola elektromagnetyczne

Głównymi źródłami sztucznych pól elektromagnetycznych są:

- linie elektroenergetyczne,
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych,
- stacje radiolokacyjne.

W otoczeniu linii elektroenergetycznych występują pola elektryczne i magnetyczne. Z punktu widzenia ochrony środowiska znaczenie mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV, bądź wyższych.

W krajowych przepisach na obszarach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się występowanie pól elektrycznych pochodzących od linii elektroenergetycznych o natężeniach mniejszych od 1 kV/m. Natężenia pól elektrycznych szybko maleją wraz z oddalaniem od linii do 1 kV/m w odległości od 10 do 30 metrów, licząc od rzutu skrajnego przewodu na powierzchnię terenu. Pola magnetyczne o natężeniach wyższych od dopuszczalnych, w miejscach dostępnych dla ludności, w praktyce nie występują.

Dla linii obowiązują strefy ochronne, które wyznacza się ze względu na:

- oddziaływanie pola elektromagnetycznego i konieczność zapewnienia bezpiecznej strefy dla pracy zmechanizowanego sprzętu budowlanego typu: dźwigi, koparki.
- oddziaływanie akustyczne

W planach zagospodarowania przestrzennego przyjmuje się strefy ochronne w wymiarach maksymalnych, liczone od rzutów skrajnych przewodów linii w jedną stronę i w drugą stronę, tj. zgodnie z przepisami zawartymi dla linii:

- LN 110 kV ~ 40 m
- LN 220 kV ~ 60 m

Strefy obowiązują dla realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i funkcji chronionych. Zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie linii wymaga każdorazowo opinii Zakładu Energetycznego.

W radiokomunikacji wykorzystywane są urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od około 0,1 MHz do około 100 GHz. Obiektami radiokomunikacyjnymi, o oddziaływaniu istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska są stacje bazowe telefonii komórkowych, które są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W Polsce istnieją sieci telefonii komórkowych wykorzystujących częstotliwości od 450 do 1800 MHz.

Zagrożenia, awarie

Zagrożenia dla środowiska naturalnego mogą stanowić również awarie lub katastrofy. Potencjalne zagrożenie stwarzają:

- transport drogowy materiałów niebezpiecznych,
- prowadzenie działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- firmy zajmujące się przerobem, magazynowaniem i dystrybucją paliw.

Poważne awarie przemysłowe

Na terenie Gminy Rzgów brak firm, które można zakwalifikować do zakładów o zwiększonym ryzyku zagrożonych poważnymi awariami. Potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego mogą być również stacje paliw rozprowadzające materiały pędne dla potrzeb motoryzacji takie jak etyliny, oleje napędowe i gazy płynne, co także stwarza ryzyko awarii mogących mieć istotne znaczenie dla środowiska.

Transport materiałów niebezpiecznych

Największe zagrożenie dla środowiska naturalnego w gminie mogą stworzyć awarie lub katastrofy związane z transportem substancji niebezpiecznych.

Zagrożenia naturalne

Duży wpływ na stan środowiska i możliwości jego ochrony, oprócz czynników antropogenicznych, mają także zagrożenia naturalne. Ich skala, a także ryzyko i skutki ich wystąpienia uzależnione są w dużej mierze od naturalnych uwarunkowań regionu wynikających głównie z ukształtowania terenu i budowy geologicznej oraz warunków występowania wód podziemnych i wód powierzchniowych, a także szaty roślinnej. Warunki naturalne mogą być sztucznie przekształcane pod kątem zapewnienia ochrony przed takimi zagrożeniami.

Klimat

Obszar gminy znajduje się w łódzko-wieluńskim rejonie klimatycznym, typowym dla środkowej Polski charakteryzującym się przenikaniem cech klimatu kontynentalnego i oceanicznego oraz znaczną zmiennością stanów pogody (zwłaszcza wiosną). Lokalne cechy warunków klimatycznych scharakteryzowane zostały następująco:

- ✓ średnia temperatura roczna 7,5-8 °C,
- ✓ średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipiec) +17,5 °C,
- ✓ średnia temperatura najzimniejszego miesiąca (styczeń) -3,0 °C,
- ✓ liczba dni mroźnych o max temperaturze doby poniżej 0 °C – od 30 do 50 dni w roku,
- ✓ średni okres zalegania pokrywy śnieżnej 40-60 dni,
- ✓ średnia suma opadów rocznych 540 mm,
- ✓ parowanie terenowe powyżej 500 mm rocznie,
- ✓ średni okres wegetacyjny 213-235 dni,
- ✓ przewaga wiatrów zachodnich (często bywają również wiatry południowo-zachodnie).

Zasoby naturalne

Główne surowce mineralne występujące na obszarze gminy to surowce ilaste (gliny zwałowe), żwiry i piaski wolnolodowcowe. Baza zasobowa Gminy Rzgów opiera się na udokumentowanych w latach 1998-2001 i eksploatowanych złożach kruszywa naturalnego: „Babichy III”, „Huta Wiskicka” i „Kalinko” oraz nieeksploatowanym złożu glin zwałowych „Gospodarz”. Zestawienie złóż kopalin o zasobach udokumentowanych i zarejestrowanych występujących na obszarze gminy wg „Inwentaryzacji złóż kopalin, punktów eksploatacji i składowisk odpadów z uwzględnieniem elementów ochrony środowiska Gminy Rzgów”, przedstawiono poniżej:

- „Gospodarz” - złożo surowców ilastych (gliny zwałowe) dla potrzeb ceramiki budowlanej, kategoria rozpoznania C1 + B, zasoby złoża – 2144 tys. ton;

- „Babichy III” - złoża kruszywa naturalnego (piaski) dla potrzeb budownictwa drogowego, kategoria rozpoznania C1, zasoby złoża - 849 tys. ton;
- „Huta Wiskicka” - złoża kruszywa naturalnego (piaski) dla potrzeb budownictwa drogowego, kategoria rozpoznania C1, zasoby złoża - 37 tys. ton;
- Kalinko” - złoża kruszywa naturalnego (piaski) dla potrzeb budownictwa drogowego, kategoria rozpoznania C1, zasoby złoża - 43,7 tys. ton.

W południowo-zachodniej części obszaru gminy prowadzono działalność wydobywczą na złożach piasków „Babichy”, „Babichy I” i „Babichy II”, udokumentowanych w latach 1986-98. Złoża te zostały wyeksploatowane a tereny pozłożowe poddane rekultywacji. Wyrobiska poeksploatacyjne na złożu „Babichy” zostały wypełnione popiołami radiacyjnymi z Zakładów „Fakora”, a następnie zakrzewione. Obszar pogórnicy powstały po udokumentowanym w 1994r. złożu kruszywa naturalnego „Huta Wiskicka” został całkowicie zrehabilitowany i stanowi on obecnie tereny rolnicze a wyrobisko eksploatowane w latach 1984-96 na złożu „Rzgów – Kalinko” wykorzystano do poszerzenia gminnego składowiska odpadów.

Do obszarów perspektywicznych, na których przewiduje się możliwość eksploatacji kruszywa, zaliczono rejon Romanowa (pod kątem nagromadzenia kruszywa grubego). Ograniczony zasięg utworów piaszczysto-żwirowych pozwala rejon ten zaliczyć do obszarów perspektywicznych na skalę potrzeb lokalnych.

Zabytki i dobra materialne

Do najważniejszych zespołów i obiektów o znaczeniu historycznym i kulturowym na terenieminy należy zaliczyć:

- zespół staromiejski Rzgowa – o dobrze zachowanym układzie przestrzennym,
- kościół parafialny.

Obiektem ujętym w rejestrze zabytków jest kościół parafialny pw. Św. Stanisława w Rzgowie, pl.500-lecia, rok 1630 z późniejszymi przebudowami, murowany; nr rejestru A/189.

Obiekty ujęte w ewidencji zabytków:

Miejscowość, adres/działka	Obiekt, opis
Czyżeminek	cmentarz ewangelicki, 2 pół. XIX wieku; nieczynny
Gadka Stara	cmentarz wojenny, zał. 1915, pomnik ku czci poległych oraz głazy z oznaczeniem formacji wojsk
Gospodarz	zespół folwarczno-parkowy (do 1938 własność rodziny Grohmanów, następnie K. Endera); obiekty architektoniczne: pałacyk ok. 1918; dom ogrodnika ok.1910, chlewnia, stajnia, obora, 2 czworaki ok. 1920, kuźnia ok. 1918, wszystkie murowane; park, zespół stawów zał. 1920-1935; aleje – od strony wsi Gadka Stara i Gospodarz
Gospodarz nr 164	willa Klikara 1938, obecnie w przebudowie, która znacznie zniekształciła cechy stylowe budynku
Grodzisko nr 59	budynek mieszkalny murowany, 1884
Guzew nr 9	budynek mieszkalny murowany, pocz. XX w.
Guzew nr 14	budynek mieszkalny drewniany, pocz. XX w.
Guzew nr 36	budynek mieszkalny murowany, 1892
Huta Wiskicka nr 17	budynek mieszkalny drewniany, pocz. XX w.
Huta Wiskicka nr 19	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia	plebania murowana, 1905
Rzgów pl. 500-lecia	dom parafialny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 1	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 5	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 8	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 10	budynek mieszkalny drewniany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 11	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 12	budynek mieszkalny drewniany, 1 ćw. XX w.

Rzgów pl. 500-lecia nr 15	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 18	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 19	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów pl. 500-lecia nr 20	budynek mieszkalny murowany, 2 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 1	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Długa nr 5	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 9	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Długa nr 11	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 15	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 19	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Długa nr 25a	budynek mieszkalny drewniany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 31	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 37	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Długa nr 43	budynek mieszkalny drewniany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 14	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 15	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 21	budynek mieszkalny drewniany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 29	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 38	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 46	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Grodziska nr 57	budynek mieszkalny drewniany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Mickiewicza nr 8	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Mickiewicza nr 9	budynek drewniany murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 2	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 4	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 5	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 6	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 7	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 10	budynek mieszkalny murowany, 1918
Rzgów ul. Pabianicka nr 11	budynek mieszkalny murowany, 1918
Rzgów ul. Pabianicka nr 12	budynek mieszkalny murowany, 1918
Rzgów ul. Pabianicka nr 13	budynek mieszkalny murowany, 1918
Rzgów ul. Pabianicka nr 18	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 25	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 29	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Pabianicka nr 33	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Rawska nr 7	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Rawska nr 10	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Rawska nr 12	budynek mieszkalny drewniany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Rawska nr 17	budynek mieszkalny drewniany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Rawska nr 24	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 1	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 2	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 5	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 6	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 8	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 10	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 11	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 21	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tuszyńska nr 24	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tylna nr 20	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.
Rzgów ul. Tylna nr 22	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Tylna nr 26	budynek mieszkalny murowany, 4 ćw. XIX w.
Rzgów ul. Źródłana nr 6	budynek mieszkalny murowany, 1 ćw. XX w.

*wg „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzgów”

Na terenie miasta i gminy Rzgów zlokalizowane są stanowiska archeologiczne, posiadające istotne znaczenie dla rekonstrukcji procesów kulturowych. Wykaz i krótką charakterystykę udokumentowanych stanowisk archeologicznych zawiera „studium uwarunkowań...).

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji „Projektu założeń...”

W przypadku braku realizacji działań zawartych w „Projekcie założeń...” ujemnym skutkiem dla środowiska będzie przede wszystkim:

- zachowanie obecnego poziomu emitowanych do powietrza zanieczyszczeń ze względu na nieprzeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz modernizacji źródeł ciepła w kotłowniach indywidualnych,
- zachowanie obecnego poziomu wykorzystania paliw stałych do ogrzewania mieszkań w wyniku zaniechania rozbudowy sieci gazowej.

Zaniechanie powyższych inwestycji nie zmniejszy obecnego poziomu emitowanych do powietrza zanieczyszczeń.

4. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

4.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

„Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” nie jest dokumentem, który szczegółowo określa zakres obszarów inwestycji, na których przewiduje się określone oddziaływania. Zasięgiem działań „Projektu założeń...” objęto administracyjny teren Gminy Rzgów. Stan środowiska na terenie gminy został opisany w rozdziale 3. Analiza stanu środowiska naturalnego – niniejszego opracowania

4.2. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko w tym na obszar Natura 2000

Przewidywane znaczące oddziaływania zadań „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” na wymienione poniżej zagadnienia i aspekty środowiska:													
Kierunek zadań	obszary Natura 2000	różnorodność biol.	ludzi	zwierzęta	rośliny	wodę	powietrze	powierzchnię ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał
Zaopatrzenie w energię ciepłą													
Termomodernizacja budynków mieszkalnych na terenie gminy – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz ocieplenie ścian	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Przeprowadzenie modernizacji systemu ogrzewania w budynkach na terenie gminy	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Zaopatrzenie w energię elektryczną													
Remont około 1 km rocznie linii napowietrznych SN (zwiększenie przekroju linii SN)	*	*	*	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Remont – przebudowa około 4 stacji SN/Nn rocznie	*	*	*	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Remont około 1,5 km linii odbiorczych nn rocznie (wymiana przewodów w liniach rozdzielczych nn na izolowane)	*	*	*	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Modernizacja istniejącej sieci średniego napięcia SN 15 kV z istniejących stacji GPZ 110/15 kV Kalinko i Chojny – powiększenie mocy zainstalowanych transformatorów do mocy 2x25 MVA	*	*	*	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+
Budowa nowych wyprowadzeń z istniejących GPZ (z „Kalinko” w kierunku Centrum Rzgowa oraz drogi nr 1 linia kablowo-napowietrzna o przekrojach odpowiednio 240 mm ² i 70 mm ²)	*	*	*	*	*	*	+	-/+	-	*	*	*	+
Budowa stacji transformatorowo-rozdzielczej 110/15 kV „Rzgów” z transformatorami 2x25 MVA	*	*	*	*	*	*	+	-/+	-	*	*	*	+
Budowa linii zasilających SN 15 kV z projektowanego GPZ „Rzgów”	*	*	*	*	*	*	+	-/+	-	*	*	*	+
Budowa stacji rozdzielczych i nowych stacji transformatorowych SN/nn dla zasilania odbiorców na wydzielonych działkach nowych obszarów zagospodarowania przestrzennego gminy	*	*	*	*	*	*	+	-/+	-	*	*	*	+
Zaopatrzenie w paliwa gazowe													
Rozbudowa sieci gazowej tylko po spełnieniu kryteriów technicznych i ekonomicznych opłacalności dostaw	*	*	+	*	*	*	+	-/+	*	*	*	*	+

Oznaczenia: + wpływ pozytywny, - wpływ negatywny, * brak wpływu

Przewidywane znaczące oddziaływania „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” w podziale na oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne w podziale na grupy projektów

Kierunek działań	Przewidywane oddziaływania	Oddziaływanie na środowisko
Zaopatrzenie w energię ciepłą	Bezpośrednie	W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycje przyniosą dodatni efekt ekologiczny.
	Pośrednie	Przy założeniu pracy bezawaryjnej systemów grzewczych w indywidualnych kotłowniach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycje przyniosą dodatni efekt ekologiczny.
	Wtórne	Przy założeniu pracy bezawaryjnej systemów grzewczych w indywidualnych kotłowniach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny.
	Skumulowane	Przy założeniu pracy bezawaryjnej systemów grzewczych w indywidualnych kotłowniach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny.
	Krótkoterminowe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej systemów grzewczych w indywidualnych kotłowniach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny
	Średnioterminowe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej systemów grzewczych w indywidualnych kotłowniach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. W wyniku przeprowadzenia inwestycji poprawi się stan powietrza – inwestycja przyniesie dodatni efekt ekologiczny
	Długoterminowe	<p>Oddziaływanie długoterminowe może spowodować następujące efekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost oszczędności na wytworzonej energii, redukcje strat ciepła, ekonomiczne użytkowanie energii, zmniejszenie nakładów finansowych ponoszonych na zapewnienie właściwych warunków cieplnych w pomieszczeniach - podwyższenie wartości rynkowej budynku poprzez podwyższenie standardu użytkowego i estetycznego - ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska.

	Stałe	Oddziaływanie stałe spowoduje wzrost oszczędności na wytworzonej energii, redukcje strat ciepła. Poprawa jakości powietrza będzie osiągnięta, termomodernizacja oraz modernizacja źródeł ciepła i ograniczy „niską emisję”.
	Chwilowe	Chwilowe oddziaływania mogą dotyczyć awarii poszczególnych kotłowni, z uwagi na fakt, że każde mieszkanie posiada własną kotłownię, skutki awarii zamykają się w granicach obiektu.
Zaopatrzenie w energię elektryczną	Bezpośrednie	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i wyższe wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie bezpośrednie jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego.
	Pośrednie	Pośrednie oddziaływanie jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego. Zainteresowanie mieszkańców energią odnawialną.
	Wtórne	Wtórne oddziaływanie jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego. Wzrost zainteresowania mieszkańców energią odnawialną.
	Skumulowane	Oddziaływanie skumulowane jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego.
	Krótkoterminowe	Oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić podczas awarii sieci.
	Średnioterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i wyższe wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie średnioterminowe jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego.
	Długoterminowe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV i wyższe wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie długoterminowe jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego.
	Stałe	Linie elektromagnetyczne o napięciu znamionowym 110 kV wyższe wywierają negatywny wpływ odpowiednio od 12 do 37 m od osi linii w obie strony, natomiast uciążliwość stacji transformatorowych na ogół zamyka się w granicach obiektu. Oddziaływanie stałe jest związane z występowaniem pola elektromagnetycznego.
	Chwilowe	Oddziaływanie chwilowe może wystąpić podczas awarii sieci.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe	Bezpośrednie	Bezpośrednie działanie na środowisko inwestycji przewiduje się jedynie w fazie budowy sieci gazowej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane. Przy założeniu pracy bezawaryjnej sieci nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Pośrednie	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko.
	Wtórne	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Skumulowane	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.
	Krótkoterminowe	Niekorzystne oddziaływanie krótkoterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci gazowej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Średnioterminowe	Niekorzystne oddziaływanie średnioterminowe może wystąpić w fazie budowy sieci gazowej – tworzenie wykopów, emisja spalin z urządzeń, odpady, hałas urządzeń – po zakończeniu inwestycji szkody zostaną zniwelowane.
	Długoterminowe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej zapewni mieszkańcom gminy dostęp do paliwa, które powoduje znacznie mniejszą emisję zanieczyszczeń do atmosfery niż stosowane dotychczas paliwa węglowe, co spowoduje poprawę stanu atmosfery.
	Stałe	Przy założeniu pracy bezawaryjnej nie przewiduje się oddziaływania na środowisko. Funkcjonowanie sieci gazowej spowoduje poprawę stanu środowiska, atmosfery, zmieszenie emisji niskiej.
Chwilowe	Oddziaływanie takie wystąpi w chwili awarii sieci. Sieć będzie budowana w taki sposób, aby był możliwy dostęp do każdego jej odcinka sieci i w razie konieczności – szybkie zlikwidowanie awarii.	

W ramach podsumowania należy zaznaczyć, że wpływ realizacji celów „Projektu założeń...”, poprzez konkretne zadania, mają charakter pozytywny. Poszczególne kierunki działań mogą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania.

4.3. Uwzględnienie założeń ochrony środowiska w dokumencie

Realizacja powyższych założeń pośrednio znajduje odzwierciedlenie w projektach przewidzianych do realizacji w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów”. Program ten, mimo, że w pierwszym rzędzie nie zakłada rezultatów z zakresu ochrony środowiska, spełnia wymagania i zasady wpisane w dokumentach wyższego rzędu w tym zakresie.

Działania zawarte w „Projekcie założeń...” wpływające pozytywnie przede wszystkim na jakość powietrza atmosferycznego:

⇒ *Termomodernizacja budynków i modernizacja źródeł ciepła*

W przypadku termomodernizacji budynków, należy przestrzegać przepisów o ochronie gatunkowej. Przed przystąpieniem do prac, należy rozpoznać budynek pod kątem występowania gatunków chronionych. W przypadku stwierdzenia występowania takich gatunków, należy uzyskać stosowne zezwolenie określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody. Termin i sposób wykonywania prac budowlanych i remontowych należy dostosować do okresu lęgowego i rozrodu gatunków podlegających ochronie. Inwestycje mogą przynieść dodatni efekt przyrodniczy w postaci: redukcji strat ciepła, ograniczenie „niskiej emisji”, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji chemicznych (m. in. CO₂, SO₂) do środowiska.

⇒ *Budowa sieci energetycznej*

Budowa nowych sieci elektrycznych wiąże się w fazie realizacji z prowadzeniem wykopów pod słupy (ograniczone oddziaływanie), a w fazie eksportacji ze zmianami w krajobrazie oraz promieniowaniem elektromagnetycznym. Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, który zgodnie z m.in. 26 ust. 1, pkt. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, obejmuje uzyskiwane na podstawie badań monitoringowych informacje w zakresie promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych. Uciążliwość linii regulują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. Ustaw z 2003r. nr 192pz. 1883) dla częstotliwości 50Hz dopuszcza:
 - dla terenów przeznaczonych pod zabudowę poziom 1 kV/m dla składowej elektrycznej i 60A/m dla składowej magnetycznej,
 - dla terenów dostępnych dla ludności, wartości te wynoszą odpowiednio 10 kV/m i 60A/m
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. Ustaw z 2002r. nr 217 poz. 1883) dla częstotliwości 50Hz dopuszcza wartości odpowiednio 10kV/m i 200 A/m;
- Zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z 28.01.1985 – Szczegółowe Wytyczne Projektowania i Eksploatacji Urządzeń Elektroenergetycznych z Zakresie Ochrony Ludzi i Środowiska przed Oddziaływaniem Pola Elektromagnetycznego, ustala najmniejsze

dopuszczalne odległości pomiędzy przewodem linii elektroenergetycznej lub inną częścią pod napięciem a krawędzią balkonu lub tarasu oraz dachu lub płaszczyzną poziomą. Odległości te wynoszą:

- 14,5 m dla napięcia linii 110 kV
- 26,0 m dla napięcia linii 220 kV
- 33,0 m dla napięcia linii 400 kV

Uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektów.

⇒ *Budowa sieci gazowej*

Budowa gazociągów nie jest inwestycją inwazyjną dla środowiska – jest to zadanie budowlane związane tylko z bezpośrednim obszarem prowadzenia inwestycji, czyli ogranicza się do szerokości wykopu, gdzie umieszczone są rury. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz właściwym postępowaniu przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi oraz stan środowiska naturalnego. Pozytywnym oddziaływaniem budowy sieci gazowej jest zwieszenie wykorzystywania paliw mniej szkodliwych dla środowiska niż paliwa stałe.

4.4. Propozycje rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko w związku z realizacją „Projektu założeń...”

„Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” nie zawiera ustaleń, których głównym i bezpośrednim celem jest podnoszenie jakości, czy też ochrona istniejących zasobów środowiska. Zadania zawarte w omawianym dokumencie realizują te zagadnienia pośrednio, a efekty prośrodowiskowe nie są głównym celem planowanych zadań i są jednym z wielu innych efektów realizacji założonych celów. Ponadto omawiany dokument nie jest dokumentem planistycznym, a dokumentem badającym zapotrzebowanie, więc przedstawia tylko propozycje zadań, które planowane są do realizacji w gminie w ramach innych dokumentów strategicznych, np. „Programu Ochrony Środowiska”.

„Projekt założeń...” nie zawiera żadnego zadania, które stanowiłoby bezpośrednie zagrożenia dla stanu środowiska naturalnego a służyłoby osiągnięciu celów społecznych lub gospodarczych. Realizacja części zadań wiąże się z ingerencją w pewne elementy środowiska (najczęściej w chwili przeprowadzania inwestycji). Dlatego też „Projekt założeń ...” nie zawiera zapisów o działaniach służących zapobieganiu, ograniczaniu lub kompensacji negatywnych oddziaływań.

Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania. Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy;
- zapobieganie powstawaniu oraz niewłaściwemu postępowaniu z powstałymi odpadami w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych oraz w fazie eksploatacji;
- zapobieganie zwiększonej emisji hałasu w związku z prowadzeniem prac – korzystanie z nowoczesnych maszyn w dobrym stanie technicznym, ograniczenie działań do pory dziennej;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;

- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

4.5. Niedostatki i braki materiałów utrudniające ocenę szkodliwego oddziaływania na środowisko ustaleń projektowanego dokumentu

W trakcie prac nad „Projektem założeń...” opierano się na wszelkich dostępnych materiałach dotyczących opracowania diagnozy stanu obecnego Gminy Rzgów oraz na dokumentach planistycznych gminy i poszczególnych operatorów sieci. W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość jej wykonania.

4.6. Oddziaływania transgraniczne związane z realizacją „Projektu założeń...”

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 roku* oraz z *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska*. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Gmina Rzgów nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Projektu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Projektu nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

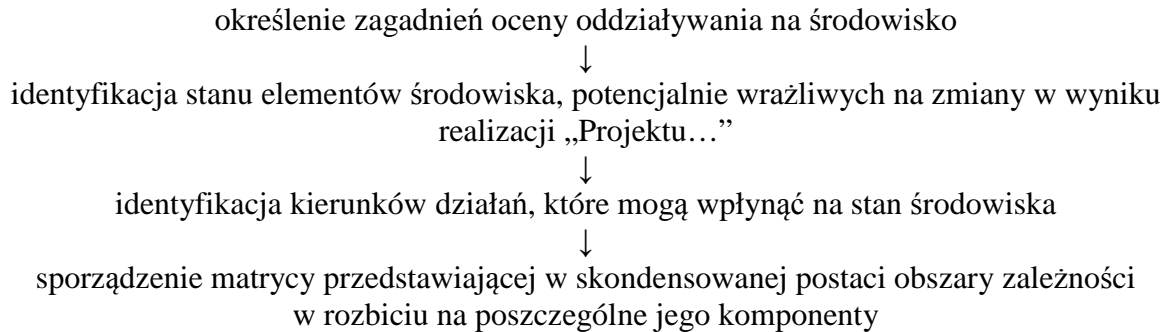
5. Informacje końcowe

5.1. Metody wykorzystane przy opracowaniu prognozy i analizie realizacji Programu założeń

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko dla „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” posłużono się następującymi metodami:

- aby w pełni ocenić czy poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju zbadano komplementarność „Projektu założeń...” z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla (wspólnotowymi, krajowymi, wojewódzkimi),
- w bezpośrednim badaniu prognozy „Projektu założeń...” wykorzystano metodę sporządzania matrycy interakcji; wpływ danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska naturalnego oznaczono określonym symbolem.

Ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono według następującego schematu:

5.2. Metody analizy realizacji skutków „Projektu założeń...”

W „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” nie zakłada się przeprowadzenia monitoringu. Należy jedynie dokonać oceny przebiegu realizacji zadań, stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania, jak również opracować aktualizację w/w dokumentu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań lub wprowadzania nowych zadań. Dokument „Projekt założeń...” nie jest dokumentem strategicznym, a jedynie planowym – jego celem jest wykazanie kierunków rozwoju a nie planowanie konkretnych zadań.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów, opracowanego na lata 2011-2026” została opracowana zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Celem opracowania jest diagnoza obecnych potrzeb energetycznych i sposób ich zaspokajania na terenie gminy, określenie potrzeb energetycznych oraz źródeł ich pokrycia do 2026 r. z uwzględnieniem planowanego rozwoju gminy. Zakres „Projektu założeń...” wynika bezpośrednio z ustawy „Prawo energetyczne” (Dz. U. nr 153 poz. 1504 z 2003r. z późn. zm.). Dla realizacji zamierzeń w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów” ustalono cele podstawowe dla gminy w zakresie:

→ zaopatrzenia w energię cieplną:

- ✓ Rozpowszechnianie informacji o odnawialnych źródłach energii i ich efektywnym wykorzystaniu dla potrzeb ciepłowniczych: podniesienie świadomości rolników z zakresu odnawialnych źródeł energii, które mogłyby stosować w swoich domach i gospodarstwach, promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii jako sposobu na: ochronę środowiska, ograniczenie kosztów utrzymania gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz źródło dodatkowych dochodów, jak również jako sposób na prowadzenie własnej działalności gospodarczej (plantacje roślin energetycznych);
- ✓ Budowa świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania ciepłem, w tym również dążenie do zminimalizowania zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (w postaci pyłów i gazów);

- ✓ Upowszechnianie termomodernizacji budynków mieszkalnych oraz możliwości skorzystania z ułatwień finansowych wynikających z ustawy o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontów;
 - ✓ Analiza możliwości i opłacalności wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla potrzeb pozyskania energii cieplnej, pozyskanie dotacji ze źródeł zewnętrznych dla realizacji inwestycji;
- zaopatrzenia w energię elektryczną:
- ✓ Zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej o właściwych parametrach do wszystkich miejscowości w gminie – koordynacja działań Samorządu lokalnego z Zakładem Energetycznych, zaangażowanie w planowanie energetyczne;
 - ✓ Doprowadzenie sieci energetycznej do terenów przewidzianych pod inwestycje (budownictwo mieszkaniowe, działalność gospodarczą, rekreację itp.) według „Studium uwarunkowań.....” i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
 - ✓ Konserwacja i rozbudowa linii oświetlenia drogowego, w kontekście poprawy jakości oświetlenia i zminimalizowania energochłonności lamp oświetleniowych;
- zaopatrzenia w gaz:
- ✓ Celem podstawowym gminy Rzgów w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny jest prowadzenie monitoringu zapotrzebowania na inwestycje gazociągowe na terenie gminy oraz podjęcie starań w kierunku dalszej rozbudowy sieci gazowej.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach ”Projektu założeń...”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko na etapie budowy należą inwestycje rozbudowy sieci elektrycznej i gazowej. Dla większości przedsięwzięć bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Oddziaływania mogą być także znacznie ograniczone poprzez wybór odpowiedniej lokalizacji, właściwą realizację oraz użytkowanie inwestycji. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli na ograniczenie niekorzystnych oddziaływań. W fazie eksploatacji pewne niekorzystne oddziaływania wystąpią przy użytkowaniu sieci elektroenergetycznej. Będą to oddziaływania ograniczone do bezpośredniego otoczenia inwestycji. Większość proponowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne, tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko. Ze względu na specyfikę opiniowanego dokumentu braku rozwiązań służących kompensacji przyrodniczej nie można oceniać jako wady opracowania. Realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W wyniku analizy poszczególnych inwestycji stwierdzono, że nie wpływają one znacząco negatywnie na: obszary Natura 2000, różnorodność biologiczną, zdrowie i życie ludzi, rośliny, zwierzęta i wodę, nie powodują zmian klimatycznych, wzrostu zanieczyszczenia powietrza.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich założonych kierunków działań w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rzgów, opracowanym na lata 2011-2026” pozwala na stwierdzenie, że generalnie realizacja zakładanych w w/w dokumencie zadań spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużywania zasobów środowiskowych.